

Introductie

Het algemeen pensioenfonds (APF) draagt door zijn schaalvergroting en kostenreductie bij aan de toekomstbestendigheid van het Nederlandse pensioenstelsel. Achmea merkt dat er in de pensioenmarkt een enorme behoefte is om de mogelijkheden al per 1 januari te kunnen effectueren. Het is dan ook van groot belang dat het wetgevingsproces geen verdere vertraging oploopt en er tijdig een wettelijk kader is. Achmea is voornemens om het Centraal Beheer Algemeen Pensioenfonds (Centraal Beheer APF) op te richten. Achmea is enthousiast over verschillende onderdelen van het wetsontwerp en vraagt tegelijkertijd met klem de aandacht van de staatssecretaris en de politiek voor enkele specifieke punten ten aanzien van het ontwerpbesluit dat het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling, het Besluit financieel toetsingskader pensioenfonds c.a. wijzigt vanwege de Wet algemeen pensioenfonds.

Ondanks de impuls tot versnelling die vanuit de Tweede Kamer is gekomen, blijft Achmea zorgen houden over het tijdpad van invoering van de Wet. Gezien het belang voor alle stakeholders zou Achmea het bijzonder waarderen wanneer alle bij de totstandkoming van de wet betrokken partijen alles op alles zetten om het mogelijk te maken dat het Algemeen Pensioenfonds op 1 januari 2016 operationeel is.

Positieve aspecten van het conceptontwerpbesluit

Achmea juicht de volgende punten toe:

- Kostenregeling in uitvoeringsovereenkomst/uitvoeringsreglement
Gelet op de breed gedeelde maatschappelijke wens te komen tot openheid van zaken over de uitvoeringskosten, is het een pluspunt dat expliciet wordt aangegeven hoe en waar de kosten gedragen worden.
- Kwaliteit van de dienstverlening.
Het is van groot belang dat de kwaliteit van de dienstverlening veel aandacht krijgt. Dit is een van de onderscheidende kenmerken van de verschillende pensioenuitvoerders. Door dit nu zo expliciet in het Ontwerpbesluit op te nemen zal iedere APF hier specifiek aandacht aan dienen te besteden.
- Leeg APF
Achmea vindt het een goede ontwikkeling dat expliciet is vermeld dat ook een leeg APF kan starten. Daarbij past natuurlijk wel de kanttekening dat bij de vergunningaanvraag inzicht gegeven dient te worden in wat de opzet van het APF is en welke cliënten het APF denkt te werven. Achmea gaat ervan uit dat dit onderdeel dient te zijn van het programma van werkzaamheden zoals genoemd in artikel 40b Ontwerpbesluit.

Urgentie

Er bestaat nu al dringend behoefte aan de schaalvoordelen en kostenreductie die het Algemeen Pensioenfonds met zich brengt. Met een pensioenuitvoeringsorganisatie en een pensioenverzekeraar in eigen huis, heeft Achmea brede praktische ervaring in de markt. Achmea constateert dat veel pensioenfondsen uitdagingen ervaren rond hun toekomstbestendigheid en dat werkgevers met verzekerde DB (defined benefit) regelingen problemen hebben met de continuïteit van hun pensioenregeling. Zij hebben snel een serieus alternatief nodig om de deelnemers in de toekomst een betaalbaar en houdbaar pensioen te kunnen bieden. Pensioenfondsen en pensioenverzekeringen hanteren veelal het kalenderjaar als basis. Voor het overdragen van pensioenen naar een andere uitvoerder moeten de nodige besluitvormings- en medezeggenschapstrajecten worden doorlopen. Wijzigingen worden over het algemeen per 1 januari doorgevoerd.

Pensioenfondsen kunnen, strikt genomen, ook tussentijds wijzigingen aanbrenge, maar in dat geval moeten een dubbele administratie en verslaglegging worden opgesteld en stijgen de kosten navenant. In de praktijk is dit

juni 2015

Blad: 2/4

geen goed begaanbare weg. Pensioenfondsen die willen opgaan in een APF dienen volgens de wet drie maanden tevoren – voor 1 oktober a.s. - melding te doen van de voorgenomen collectieve waardeoverdracht. Zij moeten er dus op kunnen rekenen dat het APF van hun keuze op 1 januari 2016 werkelijk operationeel is. Waarbij de drie maanden te kort zijn om nog onverwachte wijzigingen door te voeren. De Nederlandsche Bank heeft netto drie maanden nodig voor de beoordeling van aanvragen. Daarom pleit Achmea ervoor dat vergunningsaanvragen al vanaf 1 september kunnen worden ingediend. Het wetgevingstraject zou dus al voor die datum moeten zijn afgerond.

Een snelle behandeling en voortvarende bestudering van de opmerkingen en aandachtspunten die vanuit de consultatie worden ingebracht, is essentieel. Dit draagt ertoe bij dat de wetgever de inwerkingtreding, als in artikel IV van het ontwerpbesluit omschreven, tijdig kan realiseren.

Aandachtspunten van het conceptontwerpbesluit

Naast de tijdsplanning maakt Achmea zich zorgen over de nog onduidelijke term ‘beheerd pensioenvermogen’ en over een aantal aspecten dat is gerelateerd aan het weerstandsvermogen. Achmea begrijpt uiteraard de wens een sterk fundament te leggen onder het Algemeen Pensioenfonds, onder meer in de vorm van het weerstandsvermogen, en geeft daar graag invulling aan. Achmea is echter van oordeel dat een aantal voorgestelde onderdelen niet bijdraagt aan het streven naar consolidatie, eenvoud en uitlegbaarheid. Voor deze zorgpunten vraagt Achmea met klem aandacht.

Gegevens bij aanvraag vergunning

In artikel 40b. lid 1 onderdeel n en o wordt verwezen naar een model uitvoeringsovereenkomst als er nog geen sprake is van één uitvoeringsovereenkomst of meerdere uitvoeringsovereenkomsten. Achmea acht het van wezenlijk belang ook toe te staan dat het modelpensioenreglement bij de aanvraag van de vergunning wordt ingediend, net als de modeluitvoeringsovereenkomst. Dit omdat bij het indienen van de aanvraag nog niet alle pensioenreglementen vastgesteld kunnen zijn. De vaststelling is mede afhankelijk van de pensioenovereenkomst.

Weerstandsvermogen

Het is begrijpelijk dat de wetgever eisen stelt aan de buffers van een APF. Zoals het er nu voorstaat, komt het weerstandsvermogen echter bovenop de vermogens eis per kring die het FTK stelt. Er moet geen dubbeltelling plaatsvinden tussen ‘buffervereisten’ vanuit het FTK, die in de kring aanwezig moeten zijn, en de 0,2% weerstandsvermogen voor de risico’s die op instellingsniveau op het APF drukken. De relatie met het ‘beheerd pensioenvermogen’ is daarom niet juist gekozen omdat de risico’s die in de kringen zitten al beschermd worden door de vereisten van het FTK. Het is dus niet nodig dat een maatstaf voor het weerstandsvermogen een relatie legt met het ‘beheerd pensioenvermogen’, nog los van het punt dat dit begrip nog niet nader is gedefinieerd in de Pensioenwet (dit vraagstuk komt terug in de volgende paragraaf).

De omvang van het weerstandsvermogen lijkt te zijn gekozen vanuit de vereisten die in de Wft aan de PPI worden gesteld. De PPI mag echter alleen premieovereenkomsten uitvoeren en geen uitkeringen doen (de uitkeringsfase vindt altijd bij een andere pensioenuitvoerder plaats). Het APF is een ander type uitvoerder en hieraan wordt ook aandacht besteed in de Nota naar aanleiding van het verslag. Achmea begrijpt daarom niet waarom bij het APF dezelfde methodiek wordt gekozen als bij de PPI, te meer daar het APF een ‘gewoon’ pensioenfonds is waarbij de normale regels van het FTK van toepassing zijn op het niveau van de kring.

Beheerd pensioenvermogen

Artikel 40d lid 1 en lid 2 van het Ontwerpbesluit spreekt van het zogenaamde ‘beheerd pensioenvermogen’. Ook in de nota van toelichting wordt hier tweemaal naar verwezen. Daarom is de vraag wat dat ‘beheerd pensioenvermogen’ inhoudt? Dit is een term die de Pensioenwet, die voor het APF van toepassing is, niet kent. De Pensioenwet definieert wel wat de technische voorzieningen zijn, maar niet wat het ‘beheerd

pensioenvermogen' is. De term 'beheerd pensioenvermogen' moet nader worden gedefinieerd om toepasbaar te zijn. Voor het vaststellen van het weerstandsvermogen is deze definitie van essentieel belang.

Achtergestelde leningen

Het ontwerpbesluit stelt in artikel 40d lid 4 dat het weerstandsvermogen gevormd kan worden door bepaalde vermogensbestanddelen, waarbij expliciet wordt verwezen naar artikel 5 tot en met 8 van het besluit FTK. Achmea interpreteert dit zo, dat het weerstandsvermogen maar voor maximaal 50% uit achtergestelde leningen mag bestaan. Achmea is van oordeel dat deze maximering de mogelijkheden om in het vereiste kapitaal van een APF te voorzien, enorm beperkt. Dat is niet wenselijk en ook niet nodig vanuit het oogpunt van bescherming van deelnemers en pensioenrechten. Binnen de kringen zijn immers de gebruikelijke vereisten van het FTK, inclusief de 'buffervereisten' van toepassing. De betreffende bepaling in het Besluit FTK is geschreven voor het vermogen van pensioenfondsen en heeft daarmee relevantie voor de zekerheid van pensioenen van deelnemers voor zover die afhankelijk zouden zijn van dat vermogen. Dit is bij het APF niet aan de orde aangezien per kring de FTK regels gelden. Wanneer de normen van het FTK op kringniveau gelden, is bovendien onduidelijk hoe dan de relatie met het weerstandsvermogen op instellingsniveau toegepast dient te worden. Het APF als instelling kent immers geen minimum vereist eigen vermogen zoals dat in het Besluit FTK is omschreven. Dat belang wordt in een APF op het niveau van de kring gediend. Gezien het voorgaande adviseert Achmea de beperking op achtergestelde leningen te doen vervallen.

Aanwezigheid weerstandsvermogen

In de nota van toelichting bij het ontwerpbesluit wordt in onderdeel 2 over het weerstandsvermogen bovenaan pagina 8 gesteld dat het weerstandsvermogen op elk moment aanwezig dient te zijn. Achmea vindt deze vereiste verder niet zo rechtstreeks terug in de tekst van het besluit zelf, waar dat bij artikel 40d lid 5 wel expliciet is bepaald. Achmea tekent hierbij aan dat de vereiste van het aanhouden van 0,2% van het 'beheerd pensioenvermogen' als weerstandsvermogen een lastig uitvoerbare taak is aangezien het weerstandsvermogen ten minste 0,2% van de waarde van het 'beheerd pensioenvermogen' over alle kringen dient te zijn, met een minimum van € 500.000 en een maximum van € 20 miljoen, of afwijkend als de risicoanalyse daartoe aanleiding geeft. Het 'beheerd pensioenvermogen' zal tijdens het jaar in de kringen wisselen (door toetreding en uittreding, maar uiteraard ook door het betalen van premies voor de opbouw van pensioenen en door rendementen uit de beleggingen). Het vermogen in de kringen is gezien de aard van pensioenen, waarbij rendementen dienen te worden behaald door het beleggen van de pensioengelden (zowel in DB als in DC regelingen) dynamisch. Daarbij past dat een meetmoment wordt aangegeven in plaats van een continue vaststelling of het juiste (zijnde minimale) weerstandsvermogen aanwezig is. Om pragmatische redenen verdient het aanbeveling het weerstandsvermogen periodiek te toetsen en verdere toetsing bij toetreding of uittreding van collectiviteitskringen.

Op pagina tien in de nota van toelichting bij het ontwerpbesluit staat: 'Voorts wordt nadrukkelijk beoogd, dat de kapitaaleisen voor het algemeen pensioenfonds geen te hoge drempel zullen opwerpen voor kleinere pensioenfonds om zich aan te kunnen sluiten bij een algemeen pensioenfonds'. ... 'Daarbij hoort ook een minimaal vereist eigen vermogen in de vorm van een weerstandsvermogen om bedrijfsrisico's op te kunnen vangen'. Als dit expliciet wordt benoemd, waarom wordt er dan een relatie gelegd met het beheerd vermogen in de kringen waarop het FTK immers al van toepassing is? Hierdoor worden er dubbele vermogens eisen gesteld aan het APF waar die bij een pensioenfonds zonder ringfencing niet aan de orde zijn. Verder dient te worden opgemerkt dat de term 'vereist eigen vermogen' in deze context niet passend is. De term 'vereist eigen vermogen' komt uit het FTK.

juni 2015

Blad: 4/4

Maximering uitkering baten en rente

Het ontwerpbesluit maximeert de uitkering van baten door een APF tot 5% van het weerstandsvermogen. Dat is alleszins redelijk, een APF is immers een stichting. De nota naar aanleiding het verslag stelt evenwel dat een combinatie van rentevergoedingen en uitkering van baten ook is gemaximeerd op 5%. Dit is om twee redenen niet wenselijk. In de eerste plaats moet de rentevergoeding die een APF aan derden betaalt voor de inbreng van het weerstandsvermogen marktconform kunnen zijn. Ten tweede vindt maximering van de combinatie van rentevergoedingen en uitkering van baten op 5% geen basis in de vigerende fiscale wet- en regelgeving.

Tot slot

Achmea juicht de voorstellen voor het APF bijzonder toe. Dit geldt eveneens voor het initiatief om inbreng vanuit de sector mogelijk te maken door middel van een consultatieronde via internet. Desondanks blijft in dit dossier sprake van een enorme tijdsdruk. Verdere vertraging dupeert de deelnemers. Achmea pleit ervoor dat DNB al in september kan beginnen met het behandelen van vergunningaanvragen. Achmea is voornemens het Centraal Beheer Algemeen Pensioenfonds (Centraal Beheer APF) op te richten. Achmea is dan ook graag bereid gedurende het verdere wetgevingstraject haar kennis en kunde te delen ter versterking en verbetering van de uiteindelijke wet.